

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ“ NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

MEGHIVÓ

az Orsz. Állatvédő Egyesület közgyűlésére és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének nagygyűlésére.

Az Országos Állatvédő Egyesület 1912-ik évi rendes közgyűlése és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének 1912-ik évi nagygyűlése együttesen f. évi május hó 19 ik napján, vasárnap d. e. 10 órakor fog az Országos Magyar Gazdasági Egyesület palotájának disztermében (IX., Köztelek-utca 8.) megtartatni.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. részéről két-két hitelesítő tag kiküldése.
3. A M. Á. V. E. Sz.-be tartozó egyesületek képviselőinek bejelentése.
4. Az O. Á. V. E. főtitkárának jelentése.
5. A M. Á. V. E. Sz. titkárának jelentése.
6. Az O. Á. V. E. pénztári jelentése, a számadások előterjesztése és a vagyon-mérleg bemutatása.
7. Az O. Á. V. E. számvizsgálóinak jelentése és a felmentvény feletti határozat.
8. A M. Á. V. E. Sz.-hez mult év óta csatlakozott egyesületek bejelentése.
9. Az O. Á. V. E. 1912. évi költségvetése.
10. Az O. Á. V. E. egy alelnökének megválasztása, számvizsgáló-bizottságának egy évre való megválasztása.
11. Az O. Á. V. E. választmányának és a M. Á. V. E. Sz. végrehajtó-bizottságának kiegészítése.
12. Az O. Á. V. E. által elismeréssel vagy jutalommal kitüntetettek bejelentése.
13. chernelházi Chernel István ur az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. alelnökének előadása.
14. Esetleges indítványok, melyek előzőleg az O. Á. V. E. (alapsz. 24. §.), illetőleg a M. Á. V. E. Sz. (alapsz. 12. §.) elnökségéhez beadandók.

Felhívás

az 1913. évi „Gyermek Naptár“-ba szánt közlemények írására és beküldésére.

Az Országos Állatvédő Egyesület felkéri az igen tisztelt tanítókat és tanítónőket, hogy az 1913-ik évi Gyermek Naptár tartalmát becses dolgozataikkal gazdagítani sziveskedjenek. Nem nyitunk pályázatot, hanem azt kérjük, hogy azok, akik elemi iskolát járó gyermekek gondolatvilágához mért modorban írni hajlandók, ilyen természetű közleményeiket (prózában vagy versben) az Országos Állatvédő Egyesülethez (Budapest, IX., Ernő-utca 11—13.) sziveskedjenek beküldeni. A beküldés végső határidejét nem állapítjuk meg, mert előre nem lehetünk tájékozva aziránt, hogy mennyi és minő anyagot nyerünk. Ugyanazért fentartjuk magunknak már az érdeklődők tájékozása szempontjából is azt az intéz-

kedést, hogy ugyane helyen ezután kijelenthessük, hogy további közleményekre nem reflektálunk.

A beküldött közleményeket beérkezésük sorrendjében az egyesület állandó szerkesztő bizottsága elbírálása alá veszi, melynek eredményéhez képest a minden egyes elfogadott közleményért járó 10 korona tiszteletdíjat a szerzőnek azonnal megküldjük vagy a kéziratot indokolás nélkül a szerzőnek köszönettel visszaszolgáltatjuk.

Fentartja az egyesület magának azt a jogot, hogy a tiszteletdíj ellenében elfogadott közleményeket tetszése szerint felhasználhassa.

A közleményekre nézve megjegyezzük, miszerint azok a Gyermek Naptár céljának és irányának megfelelőleg alkalmasak legyenek arra, hogy a gyermekben, lehetőleg mindig vonatkozással az állat- és növényvilágra, a természet iránt való szeretetet, vallásos és erkölcsös érzelmeket, a szépért és a jóért való érzéket

ébredjenek. Gondot kérünk fordítani arra, hogy a közlemények minél vonzóbbak, nyelvezetben jó magyarság és egyszerűek legyenek.

A közlemények rövidsége egyik elsődrendű kikötésünk és legfeljebb 100 sornál (a Gyermekek Naptár sorait véve) hosszabb közleményt csak igen kivételesen, a közlemény kitűnősége által indokolt esetekben fogadhatunk el.

Felkérjük az igen tisztelt tanitóságot, hogy a Gyermekek Naptár és az állatvédelem ügye iránt eddig is tanúsított nagybecsű rokonszenvével bennünket ezuttal is megtisztelni sziveskedjék.

Budapest, 1912. március 30.

Az Országos Állatvédő Egyesület nevében:

Monostori Károly s. k. marosi Máday Izidor s. k.
kir. tanácsos, főtítkár. ny. min. tanácsos, elnök.

A Temesvári Állatvédő Egyesület üdvözlő irata az O. Á. V. E.-hez.

Mélyen tisztelt Elnökség! A Temesvári Állatvédő Egyesület f. hó 17-én tartott rendes évi közgyűlése a legbensőbb örömmel emlékezett meg azon ünnepies évfordulóról, mely az Országos Állatvédő Egyesület harminc éves fennállását jelzi s elhatározta, hogy örömeinek, testvéri együttérzésének és mély tiszteletének üdvözlő feliratban ad kifejezést. Midőn erre vonatkozó megbízásunknak eleget tenni szerencsések lehetünk, szívből kívánjuk, hogy az Országos Állatvédő Egyesület, mint a hazai állatvédelem uttörője, mely a lefolyt három évtized alatt nagyszámu maradandó alkotással szolgálta nemes ügyünket s mely az időközben alakult vidéki egyesületekkel karöltve immár az egész országra kiterjedő nagyszerű működést fejt ki: az eljövendő évtizedekben mindinkább gyarapodó erővel és tekintéllyel diadalra vihesse az állatvédelem humánus eszméit.

A nagyrabecsült Elnökségnek legmélyebb tisztelettel

Bodrossy Lajos,
titkár.

Kovácsics Gyula,
elnök.

Egyesületi és szövetségi hírek.

Az Országos Állatvédő Egyesület választmánya és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének végrehajtó bizottsága

március 14-én együttes ülést tartott.

Jelen voltak Grimm Gusztáv elnökle alatt K. Nagy Sándor t. elnök, Grimm Gusztávné, özv. Kolosváry Károlyné, özv. dr. König Henrikné, Krizbay Mária, özv. Schmidt Miklósné, dr. Simay Aladárné, Fein Dávid, Fenyvessy Adolf, dr. Rajic Dusan, Selymessy Ferenc, Szedke Béla, Monostori Károly főtítkár, dr. Stern Adolf ellenőr, Häsler Károly h. titkár, Fodor Árpád sz. titkár, Fölker Józsefné alapító, Maróthy Antónia és özv. Pagáni

Henrikné rendes tagok. — Kimentette magát: marosi Máday Izidor elnök, dr. Lendl Adolf alelnök, Marosi József az esztergomi egyesület elnöke, Benkes Ferencné, Bartos Hugó, Monostori Margit vál. tagok és dr. Czapary László Székesfehérvárról.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Fenyvessy Adolf és Selymessy Ferenc urak kérték fel.

A főtítkári jelentésből kiemeljük a következőket:

Szerencsém volt multkori választmányi ülésünk alkalmával bejelenteni, hogy a szövetségünkbe sorakozó új egyesületek megalkotott alapszabályait jóváhagyási záradékkal történő ellátás előtt a földmivelésügyi m. kir. miniszter ur egyesületünknek véleményadás végett megküldi. Az utolsó választmányi ülés óta lefolyt időben 5 új alapszabályra adtunk véleményt, melyből folyólag aztán a miniszter ur jóváhagyási záradékkal látta el a szombathelyi, a miskolci, a Resica és vidékei, a székesfehérvári és fehérmegyei és a kevevári egyesületek alapszabályait.

Jóváhagyta továbbá a miniszter ur néhai dr. Senka József 10.000 koronáról szóló alapítólevelét. Ez alapítvány a kassai egyesületet illeti, azonban kezelése az Országos Állatvédő Egyesületre van bízva.

Véleményezésünkre ugyancsak a földmivelési miniszter ur jóváhagyta a „Kanári Tenyésztők Egyesülete“ alapszabályait, legutóbb pedig a néhai özv. Kapff Vilmosné 900 koronás és a Szeiff Berta 10.000 koronás állatvédelmi hagyatékára vonatkozó alapítóleveleket, mely előbbi összeg kamata a Budapesten székelő „Élő állatok élve boncolása ellen küzdő egyesületet“ illeti.

Az O. Á. V. E. résztvett a lugosi mezőgazdasági kiállításon s ott kiadványaival nagy elismerést keltett, ami a Lugosi Állatvédő Egyesület érdemes alelnöke, Tafferner Béla ügyszeretetteljes és önzetlen eljárásának köszönhető.

Képviselve volt továbbá egyesületünk a torinoi nemzetközi állatvédelmi kongresszuson, melyről kiküldöttünk, Chernel István alelnök ur, kimerítő jelentést terjesztett be, melyet lapunkban már leközzöltünk.

Kellemes kötelességünk felemlíteni, hogy Chernel István alelnökünk és igen tisztelt neje annyi tapintattal és ügyszeretettel képviselték szövetségünket, egyesületünket, hogy az ő révükön Magyarország a nemzetközi kongresszuson a legelső sorba került államok egyike volt.

Azt hiszem, méltóztatnak elfogadni az elnökség ama javaslatát, hogy Chernel István alelnökünknek és Chernel Istvánné urnő önnagyságának köszönetünket fejezzük ki. (Általános helyeslés.)

Felterjesztést intéztünk a lefolyt időben a földmivelésügyi m. kir. miniszter urhoz abból az alkalomból, hogy ő Excellentiája utasította Budapest főváros Tanácsát, hogy minden egyes ebveszettségi eset felmerülésekor helyezze zár alá a város egész területét. E rendeletnek visszavonása — amit a székesfőváros is kért, — valószínűleg megtörtént, legalább az azóta ismételtelen felmerült veszettségi esetekben csak az előbb szokásos kerületi záruk rendeltettek el.

A Magyar Országos Állatorvos Egyesület az állategészségügyről új törvényjavaslatot szerkesztett és terjesztett egyfelől a földmivelésügyi miniszter ur, másfelől

az O. M. G. E. elé hozzájárulás végett. Ebből folyólag egyesületünk felírt a miniszter urhoz, kérve, hogy adjon lehetőséget nekünk, hogy a törvényjavaslat leendő tárgyalása alkalmával egyesületünk is meghallgattassék.

Örömmel jelentem még, hogy Serényi Béla miniszter ur f. évi február hó 1-én 887. eln. sz. a. lovakkal való emberségesebb bánásmód érdekében köirendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, Budapest főváros Tanácsához és a m. kir. államrendőrség főkapitányához s egyben illetékes állami közegeit szigorú ellenőrzésre utasította. Hálás köszönetet mondott egyesületünk e nagyfontosságú rendelkezésért a miniszter urnak. (Általános éljenzés.)

Felírtunk a földmivelésügyi miniszter urhoz a galamblovészetek tárgyában. Ez elintézésre vár.

Az „Élő állatok élve boncolása ellen küzdő egyesület“ hozzájárulás végett áttette egyesületünkhöz a berlini állatvédő egyesületek abbéli felhívását, hogy aláírások gyűjtendők a genfi Vörös Kereszt convencióhoz menesztendő azon kívánság kifejezésére, hogy a harcsteren gyógyíthatatlan megsebesült lovakat azonnal, a helyszínén agyonlőjék.

Mellesleg meg kell jegyeznem, hogy ez az egyesület, mely az „Élő állatok élve boncolása ellen küzdő egyesület“ cím alatt alakult és pedig kimondottan a viviseccio ellen való küzdelem érdekében, idézett hivatalos címének elhallgatásával és sajátképen való rendeltetésének elejtésével, következetesen „Állatvédők Világszövetsége“ vagy „Állatvédők Világszövetségének Magyarországi Osztálya“ elnevezéseket használja a nyilvánosságban, ami számos félreértésre szolgáltathat okot.

Állatvédelmi kiadványaink terjedésének érdekében a lefolyt időben is megtettünk minden lehetőt. K. Nagy Sándor tb. elnökünk „Az ember és a kutya“ című jeles művének 3-ik kiadását megszerzésre körlevelekben ajánltuk testületeknek, hatóságoknak, a tárgy által érdekelt intézményeknek és miniszteriumoknak, már eddig elég szép eredménnyel.

Terjesztettük országszerte ingyen „Ne kinozd az állatokat!“ című falitáblánk második kiadását, melyből szíves volt közegei számára a földmivelésügyi miniszter ur is rendelni.

Nagy mozgalmat fejtettünk ki f. évi „Gyermeknaptár“-unk további terjesztésében. Örömmel jelentem, hogy abból eddig 127.000 példány forog közkézen és az egész készlet elfogyott.

Elhagyta a sajtót Csörgéy Titusz „Gyakorlati Madárvédelmünk 1909—1911-ben“ című műve, melyet egyesületünknek kiadásra a M. Kir. Ornithologiai Központ vezetője, Herman Ottó ur, tiszteletbeli elnökünk volt szíves az Aquila folyóirat anyagából átengedni.

Szerencsések voltunk alapító tagul megnyerni Vaszary Kolos hercegprimás ur őminentiáját, akinek egyesületünket oly nagy mértékben kitüntető jószágáért meleg köszönetet mondtunk.

500 korona ajándékot küldött egyesületünkhöz báró Kemény Árpádné öméltsága helybeli és kolozsvári rendőrök között történő szétosztás végett, akinek ismételve tanusított nagylelkűségeért ezuttal is köszönetet mondtunk.

Mentőkocsinkat a lefolyt időben 39-szer vették igénybe, menedékházunkban pedig 108 állat került gondozás és egyéb kezelés alá.

Elnök határozatképp kimondotta, hogy a választmány és végrehajtóbizottság Chernel István alelnöknek és Chernel Istvánné urnőnek köszönetet szavaz.

A földmivelésügyi miniszternek a lósanyargatás ellen kiadott rendelete tekintetében minden oldalról köszönet és elismerés hangzott fel és többen adtak kifejezést általános helyeslés mellett annak az óhajtatásnak, hogy a lókinzások büntetése alkalmával a törvény által megengedett szigorú mérték alkalmaztassék.

A genfi conventió kiterjesztésének kérdéséhez K. Nagy Sándor, dr. Stern Adolf, Kolozsváry Károlyné urnő, Fenyvessy Adolf, Monostori Károly, Hänsler Károly szóltak hozzá és határozat hozott, hogy az egyesület lépést szándékozik ugyan tenni szintén ebben az irányban, de az „Élő állatok élve boncolása ellen küzdő egyesület“-tel nem együttesen, hanem külön.

Egyebekben a főtitkári jelentés tudomásul vétetett.

A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége titkárának jelentéséből közöljük: December 10-én a Kassai Állatvédő Egyesület újraalakuló diszkozgyűlése volt, melyen a szöv. titkár is jelen volt.

A földmivelésügyi minisztert még tavasszal kérte az O. Á. V. Sz., hogy madárvédelmi köirendeletet adjon ki. Ennek következtében 52 alispán és 12 polgármester adott ki madárvédelmi rendeletet. Ezek között többen igen hatékonyan és melegen karolták fel a madár-és állatvédelem ügyét, sőt némelyek egyesületek alakítására is felszólították a főszoigabirákat.

Trencsén vármegyében Nagybitte, Kisucaujhely Puchó főszoigabirája és Bella körjegyzője kívánt tőlünk tájékoztatót. Szepesvármegyében az alispán minden főszoigabirónak küldött tájékoztatót és fölhívást. Kezdeményezés történt még Máramarosban. A titkár állatvédelmi előadást tartott Vácon és Erzsébetfalván.

Folyik az alakulás még Brassón, Abaujszicszón, Debrecenben, Győrben, Trencsénben. Ezekkel a helyekkel volt összeköttetésünk a lefolyt időben az alakulás tárgyában.

A galamblovészet ellen fölirt a belügyminiszterhez a szegeói Á. V. E., a baromfiak kiméletes szállítása érdekében ugyanez, valamint az O. Á. V. E. E tárgyban tevékenykedett az aradi egyesület is.

A jelentés tudomásul vétetett.

A pénztáros bemutatja a pénztári jelentést, felügyelői jelentést, felvigyázói jelentést és a taglétszámról szóló jelentést. (Tudomásul vétetik.)

Az egyesület vagyona 98.552 korona 24 fillér.

A felügyelői jelentés 90 eljárásról, a felvigyázói 98 napi szolgálatról számol be.

A tagok létszáma: 182 alapító és 1254 rendes tag. Indítványok:

A Hauszmann Alajosné alelnök urnő vezetése alatt álló Állatvédőház-bizottság több rendbeli indítványt terjesztett elő. Többek hozzászólása után az indítványok részben elfogadtattak, részben további tárgyalásra tartattak fenn.

És pedig: Elfogadtatott, hogy a menedékházban

kóbor kutyák, ha és ameddig az üresedés megengedi, lehetőleg 8 napig tartassanak; nem tétetik kifogás az ellen, hogy a gazdák kutyák ellátási díja -- a lehetőség határára belül -- mérsékeltessek. Nem lehet azonban elfogadni, hogy állatok a menedékházban kiirtassanak, mert ez az illetékes forum által annak idején jóváhagyott üzemi szabályzatból folyólag tilos s különben is a közeljövő kérdése, hogy az állatok leghumánusabb módon való kiirtását a székesfőváros a maga állategészségügyi telepén végleg rendezi. Addig is -- ha szüksége fenforog -- kiirtandó apró állatok a m. kir. állatorvosi főiskola bonctani intézetébe fognak szállíthatni, hol humánus módon -- mérgezéssel -- irtatnak ki és használatnak fel aztán a hullák tanulmányi célokra.

Egyéb, másodsorban tett indítványai a nevezett bizottságnak további tárgyalások anyagául fentartattak.

Agyóri állat- és madárvédő egyesület alakuló közgyűlése.

Az Állat- és Madárvédő Egylet megalakítására irányult régibb keletű törekvés március 31-én a megvalósulás stádiumába lépett. Erdély Iván h. gazdasági tanácsos vezette be az előkészítő munkálatokat, nagy körültekintéssel, melyet eredménykép fényes siker koronázott.

Az alakuló közgyűlést vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartották a városház nagytermében. Erdély Iván h. gazdasági tanácsos üdvözölte szívélyes szavakkal a megjelenteket, indítványozta, hogy az ülés vezetésére kérjék föl Goda Béla főispánt, lelkes, egyhangú éljenzéssel fogadták el az indítványt, mely után Goda Béla főispán a bizalom spontán megnyilatkozásáért köszönetet mondott.

Elnöki megnyitójában az állatvédelem fontosságát melegen méltató szavakkal vázolta a célt, mely kívánatossá, sőt szükségessé tette az Állat- és Madárvédő Egylet megalakítását. Megállapította, hogy a jelenlevők száma elégséges az alakuló közgyűlés megtartására. A gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére Gissy Józsefet, hitelesítésére Littomeritzky Jánost és Bay Ferencet kérte föl, majd fölkerlte Chernel Istvánt, az Országos Állatvédő Egyesület és az Állat- és Madárvédő Egyesületek Országos Szövetségének alelnökét és kiküldött képviselőjét, hogy előadását tartsa meg. A főispán lelkesítő beszéde általános helyeslésre talált és a nagyszámu közönség megéltjezte a népszerű főispánt.

A nevezettnek az Állatvédő Egyesületek feladatáról tartott igen tartalmas és érdekes előadását igen nagy figyelemmel hallgatta a közgyűlés és nagy tetszéssel honorálta.

Ezután a közgyűlés az alakulást kimondotta s a fölolvastott alapszabálytervezetet hozzászólás nélkül elfogadta s elhatározta, hogy belép az Országos Szövetségbe.

Végül megalakították a tisztikart. Elnök lett Goda Béla főispán, társelnök Hlatky-Schlichter Lajos országgyűlési képviselő, alelnök Farkas Mátyás, titkár Bay Ferencné és Benedek Árpád, jegyző Gissy József, pénztáros Hegyemeghy Jenő.

A választmány tagjai lettek: Acsay Ferenc, Alexy Géza, dr. Angyal Emil, dr. Bánóczy Gyula, Benedek Vince, Börzsönyi Arnold, Csárics Adolf, Dreiszker József, Erdélyi Ferencné, Erdély Iván, Farkas Mátyásné, Hlatky-Schlichter Károly, dr. Kallós Henrik, Kaszás Sándor, Karsay Jolán, dr. Kramolin Viktor, dr. Mayer Lajos, Mencs Ignác, Nagy Gizella, Pálos Ede, dr. Pfeiffer Fülöp, dr. Polgár Sándor, dr. Sauter Ferenc, Szodt-friedt József, Schermer Arthurné, Veöreös Boldizsár, Wennes Jenőné, Wennes Jenő és Zechmeister Kálmán.

Megválasztotta a közgyűlés az egyesület diszelnökének dr. Várady L. Árpád megyés püspököt, végül elhatározta, hogy Máday Izidor miniszteri tanácsost, az országos szövetség elnökét táviratban üdvözölje.

Az új egyesület kétszáznegyven taggal kezdte meg működését.

*

Részünkrol örömmel üdvözöljük az új egyesületet, mely a lehető legkedvezőbb auspiciomok között alakult és nagytekintélyű elnökében, valamint tisztikarában oly személyiségekkel rendelkezik, akik biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy az egyesület prosperálni fog.

A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület 1912. évi február 19-én tartott rendes közgyűlésén Bohrandt Lajos egyes. titkár által előadott jelentésből.

Egyesületünk célja, hogy „az állatvédelem eszméjének terjesztésével az ország közgazdaságának szolgálatot tegyen és a népnevelés érdekeit az erkölcsök nemesítése útján előmozdítsa. Az egyesület ezért igyekszik a nemzet vagyonának nagyjelentőségű részét képező háziállatokat megvédeni, azoknak értékét emelni; a mező- és erdőgazdaságra nézve hasznos madarakat védelmezni és azok szaporodását előmozdítani; az állatkinzás üldözése és az állatok iránt való szeretet felkeltése és ápolása által szelidebb erkölcsöket vinni a tömegbe; a természet szeretetének ébresztésével emberséges érzésű nemzedékeket nevelni.“

Mint látjuk, felette bő és nemes célú program! A mai rendes évi közgyűlésünknek célja beszámolni arról, hogy mit tettünk az elmúlt, egyesületünk fennállásának ezen második esztendejében ezen célok elérése, magvalósítása érdekében.

Mielőtt a történeteket sorolnám, legyen szabad megemlítenem, hogy egyesületünknek is ép úgy, mint minden egyesületnek, elsősorban óriási küzdelmet kellett megvívnia a közönnnyel. A közönnnyel, mely általános jelenség közöttünk, mely a küzdők harcivágyát lohasztja, mely az eredményeknek kivívása elé sokszor leküzdhetetlen akadályokat támaszt és azokat még csirájukban is elfojtja. Ha figyelembe veszi a tisztelt közgyűlés a közönnnek ezen romboló és gátló hatásait, úgy biztosan hiszem, hogy elért kis sikereinket, melyeknek hatásai csak a jövőben fognak mutatkozni, kibontakozni, eredményeknek fogja deklarálni és egyesületünknek hasznos voltát elismerni.

A múlt évi január hó 23-án tartott évi rendes közgyűlésünk határozata értelmében, felkértük a nagym. kir. földmivelésügyi minisztériumot, hogy egyesületünket fészkelő odúk és madáretetőkhöz adományozása által támogassa. A nagym. minisztérium méltányolta kérésünket, 15540. sz. leiratával engedélyezett és teljesen díjmentesen egyesületünk számára 100 drb B. odút, 10 drb ducetetőt és 20 drb ablaketetőt. Ezen kegyes adományért mondjunk e helyütt is leghálásabb köszönetet a nemes adakozónak!

A kapott 100 B. odút a helybeli róm. kath. és evang. temetőn helyeztük el. Ezen odúk kiakasztásával megvalósult azon további tervünk, hogy az eperjesi temetőket madárvédelmi telepekké változtassuk át. Elhelyeztünk a temetőn az említett odúkon kívül még 18 darabot, melyeket egyesületünk ajándékba kapott és melyek egyrészt magánosok vásárolták és akasztották ki. Örömmel hozhatom a t. közgyűlés tudomására, hogy hasznos madaraink nagy számmal foglalták el ezen odukat és egyesekben már költöttek is. Tekintettel azon körülményre, hogy az odukat már az első költés ideje után helyeztük el a temetőkhöz, a madarak nem foglalhatták el az összeseket, de mivel köztudomású, hogy alkalmasabb hely nincsen madárvédelmi telep számára a csendes temetőnél, biztos a remény, hogy az idén a madarak temetőinkön nagyon el fognak szaporodni, ezáltal megvalósított tervünk célszerűségét dokumentálni.

Ezzel kapcsolatosan indítványoznám egyúttal, hogy egyesületünk kérje fel ez évben is támogatásra a földmivelésügyi minisztériumot és az esetleg újból ajándékképpen kapott odúkkal alakítsa át a kisszebeni és bártfai temetőket is madárvédelmi telepekké. A helybeli Erzsébet-ligetben is elhelyeztünk fészkekodukat.

Az etetőket úgy helyben, mint megyénk területén osztottuk ki tagjaink és az érdeklődők között, valamint az iskoláknak, melyekről biztossá tudtuk, hogy ezen etetőket zord télben használatba is veszik és ezáltal kertünk oly kedves munkásainak szenvedéseit csökkentik és csillapítják. Fogadják ezen nemes szívű egyének, kik az etetőmagot saját költségükön beszerezni szívesek voltak, leghálásabb köszönetünket és elismerésünket.

Hogy úgy tagjaink, mint az érdeklődő nagyközönség is könnyen juthasson fészkelő madáretetőkhöz: bizományi raktárt állítottunk fel úgy Eperjesen, mint Kisszebenben. Az eperjesi bizományi raktár kezelője Theisz Ármin kereskedő ur, a kisszebeni pedig Ehlers Hektor ur. E bizományi raktárkezelő urak fogadják önzetlen munkálkodásukért hálás köszönetünket!

Utolagosa jóváhagyás reményében hoztattam fecskéfészkeket is, melyek igen beváltak Németországban és ott közkedveltségnek örvendenek. Ezen fecskéfészkek bizományi elárusításra Theisz Ármin ur útjében vannak elhelyezve, hol azok szintén eredeti gyári áron kaphatók. Ezuttal felhívom a t. madárkedvelők szíves figyelmét ezen mesterséges fecskéfészkekre. Próbáljuk ki azokat, alkalmazzuk őket házainkon, villáinkon.

A kassai tankerület királyi főigazgatóságának 732/1910. sz. engedélye alapján a vármegye középiskoláiban is megalakítottuk az Ifjusági Madárvédő Li-

gát. Mint fennállásunk első évében az elemi iskolák, úgy az elmúlt évben a középiskolák is nagy lelkesedéssel csatlakoztak az Ifjusági Liga zászlója alá. A középiskoláktól összesen 1185 tag lépett be az Ifjusági Madárvédő Ligába.

Vármegyénk minden rangú és rendű iskolája az elmúlt évben megünnepelte a madarak és fák napját. Ezért elsősorban vármegyénk új és minden nemesért lelkesülő tanfelügyelőjét illeti a hála és köszönet, ki igen lelkes felhívásban hívta fel a tanári kar figyelmét ezen nemes és nagy horderejű intézményre.

Az elmúlt év folyamán 10 intézetben összesen 416 drb 1911. évi Gyermeknaptárt osztottunk szét a jobb tanulók jutalmazására teljesen ingyen.

Az év folyamán az „Eperjesi Lapok“-ban, az „Állatvédelem“-ben és más szaklapokban is állat- és madárvédelmi cikkeket helyeztünk el, ezáltal is ébren tartva az egyesületünk iránti érdeklődést!

A múlt évi rendes közgyűlés határozata értelmében „A flóbertezők figyelmébe“ című falragaszt bocsátottunk ki az Eperjesi Vadászársasággal karöltve. Talán többet reméltünk ezen intézkedésünkötől, mint amennyit tényleg használt. De intenciónk helyes volt; hogy nagyobb sikert el nem érhattünk, tisztán a hatóság az oka. Ugyanis rendőrhatalóságunktól támogatásban nem részesültünk. Enélkül pedig képtelenek vagyunk az állatkinzás üldözése terén sikereket felmutatni Ezen állításomnak illusztrálására kész vagyok adatokat, közölni az arra kíváncsinak.*

Egyizben felkértük a katonai állomásparancsnokságot, hogy egy madárfiókot kiszedő katonát büntessen meg.

Egyesületünk beléletére vonatkozólag jelenteni van szerencsém, hogy jelenleg 186 rendes és 26 alapító tagja van egyesületünknek.

Végül engedje meg a t. Közgyűlés, hogy még magamról is beszéljek. U. i. a múlt évi rendes közgyűlés azon reám nézve felette megtisztelő határozatot hozta, hogy a pénztárosi tisztségem meghagyása mellett, titkáriak is megválasztott. Szívesen vállalkoztam a kettős tisztség viselésére. De az év folyamán arra a tapasztalatra tettem szert, hogy titkár és pénztáros egy személyben nem lehet az ember. Nem a munka miatt; koránt sem! De a titkárságban, hogy állását némileg betölthesse, szükséges, hogy egy nagy adag idealizmus legyen. Azt pedig a pénztárnoki tisztség nem ismeri, nem ismerheti, mert aki a tagdíjak beszedésével csak egyszer foglalkozott és hallotta a csipős megjegyzéseket a tagdíjak lefizetése vagy megtagadása esetében, az menten kiábrándul. Tanunak hívom ezen kijelentésemhez Ehlers Hektor urat, egyesületünk legbuzgóbb, leglelkesebb tagját, legönzettelenebb támogatómat, ki a kisszebeni és annak vidékén lakó tagtársaktól volt szíves a tagdíjakat beszedni és ott ugyancsak hasonló tapasztalatokra volt bő alkalma szert tenni. Ószinte köszönetet mondok munkálkodásáért. Méltó akarok lenni bizalmukra, rendelkezni akarok a

* Ez a n. kir. földm. miniszter urnak f. évi 887. eln. számú rendelete révén bizonyára meg fog változni.

titkári tisztség betöltéséhez okvetlenül szükséges idealizmussal, miért is kérem a t. Közgyűlést, hogy a pénztárnoki tisztségemről való lemondásomat ezennel tudomásul venni méltóztassék.

A sajtónak, nevezetesen az „Eperjesi Lapok”-nak, a „Sáros”-nak, a „Nasa Zastava”-nak, a „Gazdasági Értesítő”-nek és az „Állatvédelem”-nek is mondjunk hathatós támogatásáért őszinte köszönetet.

Harcoljunk továbbra nemes eszméinkért, terjesztük azokat minél szélesebb körben, mert mint Herman Ottó mondja: „az állatok iránti rokonszenv talajából kihajt a virágok virága, a tiszta emberszeretet is!”

II Temesvári Állatvédő Egyesület közgyűlése. — A Temesvári Állatvédő Egyesületnek folyó évi közgyűléséről, mely a megyei árvaszék elnöki irodájában a tagok élénk érdeklődése mellett folyt le, alábbi tudósítással számolunk be.

Kovácsics Gyula várm. árvaszéki elnök megnyitván a közgyűlést, örömmel üdvözli a megjelent tagokat, kiknek érdeklődésében jelét látja annak, hogy a társadalom minden térszerte részt vesz az állatvédelem erkölcsnemesítő munkájában. Egyesületünk célja — úgy mond — az embereket jobbakká tenni, hogy ne csak a védtelen állatok nyers kihasználására törekedjenek, hanem emberségesen is bánjanak az Isten által segítségükre rendelt teremtményekkel. Kéri a tagokat, hogy továbbra is lelkesen kitartsanak a nemes célok szolgálatában.

Bodrossy Lajos titkár meleg szavakkal emlékezik meg az Országos Állatvédő Egyesületről, mely 30 éves fennállását e hó 19-én éri meg; indítványára az országos egyletet és annak megalapítóját, Herman Ottót a közgyűlés feliratilag üdvözli. Ezután előterjeszti évi jelentését, melynek keretében részletesen kifejti az állatvédelem jelentőségét, célját és eszközeit. Sajnos, hogy a teljes sikernek még több feltétele hiányzik; így elsősorban fájjalja, hogy Temesvárott az állatvédő egylet és a rendőrhatalom között nincs meg az a szívélyes és előzékeny viszony, mint más városokban. Egy másik akadályt a tagoknak aránylag csekély száma okoz; bár az idei év e téren is öröndetes gyarapodást mutat, amennyiben számuk 190-ről 232-re emelkedett, ez még sem elegendő ahhoz, hogy az egyesület kellő erkölcsi súlylyal és anyagi erővel oldhassa meg feladatait. Ez idő szerint az egylet sem a kormány, sem a törvényhatóságok részéről anyagi segílyt nem élvez, bár erre érdemes volna. Titkár indítványára a közgyűlés kimondja, hogy támogatást fog kérni. Ezután a jelentés részletesen megemlékezik a múlt évi működésről, melynek térszúke miatt csak főbb pontjait emeljük ki: Irodalmi pályatételek kitűzése, gyakorlati állatvédelem, a népiskolák kiváló szerepe, fészkelő odúk és etetők, valamint figyelmeztető táblák elhelyezése, madarak és fák napja, Gyermeknaptár, egy az idei tanévben megtartandó nyilvános előadás terve, újságcikkek, választmányi gyűlések, kiterjedt levelezés stb. A rendes tagoknak járó „Állatvédelem” című lapot ezentul a nem díjas tagok is 50 fillér évi előfizetési árért megkaphatják. Végül az egyesület köszönetét tolmácsolja a hely-

beli sajtónak, mely az összes közleményeknek mindenkori előzékenyen helyet engedett.

A közgyűlés a jelentést meglegedéssel vette tudomásul, s a titkárnak köszönetet szavazott.

Lomoschits József pénztáros az elmúlt évszámadásait terjeszti elő; 306 kor. bevétellel szemben a kiadás 339 kor. volt; tehát tulkiadás 33 korona, ami egy évekre szóló nagyobb beszerzésben s több előre nem látott okban leli magyarázatát.

A kiküldött számvizsgálók jelentése alapján a közgyűlés a felmentvényt megadja s köszönetet szavaz a pénztárosnak, kit évek óta teljesített önzetlen és buzgó fáradozásai után a jövőben némi honoráriumban kíván részesíteni.

A jövő évi költségvetés 480 korona bevétellel 475 korona kiadást helyez szembe.

Végül *Tussel Gáspár* indítványára köszönetet szavaztak a gyűlés vezetéseért s egész évi lelkes fáradozásaiért Kovácsics Gyula elnöknek, kinek köszönő szavai után a közgyűlés véget ért.

III Szegedi Á. V. E. jubiláris (10-ik évi) januári közgyűlése. (Lantos Béla egyesületi titkár jelentéséből.)

A megváltozott viszonyok és körülmények között szükségessé vált a megalakuláskor elfogadott alapszabály módosítása, miért is egyesületünk választmánya a régi alapszabályokat nagy körültekintéssel átdolgozta és ennek tárgyalását és elfogadását a mai közgyűlés tárgysorozatába fel is vette.

Egyesületünk választmánya két kiválóan és nagyterjedelemben indokolt felterjesztést intézett a belügy- és földmívelésügyi miniszteriumhoz és pedig a galamblovészét betiltása és a kisebb szárnyasok lábakkal való kintöz elárúsításának megszüntetése tárgyában; választmányunk ezzel a két felterjesztéssel azt akarja elérni, hogy ezek az állatkinzások, amelyek minden jobb érzésű ember lelkét elszomorítják, megszüntetessenek.

Választmányunk több fontos indítvány megkeresésével az „Országos Állatvédőegyesület” elnökségéhez; nevezetesen egy nemzetközi kiállítás és kongresszus megtartására felkérte egyesületünk a központot. Megkereste, hogy a magyar Nemzeti Múzeum természetrajzi osztályában kiállítandó madárvédelmi dolgok tárgyában lépéseket tegyen, hogy a vidéki fiókegyesületek szaporítása állandó gondoskodása tárgyát képezze, továbbá, hogy a Flaubert-puskák használata ellen a belügyminiszteriumhoz felterjesztést tegyen. Mindezen megkeresésekre a központ 425/1911. számú iratával egyesületünket értesítette, hogy indítványainkat magáévá tette, ezek megvalósítására a szükséges lépéseket megtette és a Flaubert-puskák használata ellen 968/1911. szám alatt a belügyminiszteriumhoz egy felterjesztést intézett.

Választmányunk megkereste a szegedi főkapitányságot, hogy a rendőrlégénységet oktassa ki, miszerint az állatkinzásokat ne nézze csukott szemmel, hanem ezeket akadályozza meg és az állatkinzókat jelentse fel; arra is megkerestük, hogy az apró házi szárnyasok összekötött lábakkal való kintzését is lehetőleg akadályozza meg. Arra is felkértük a rendőrfőkapitány-

ságot, hogy a körtöltés mellett elhúzódó erdőben, Uj-Szegeden és Szatymazon lépten-nyomon előforduló Flaubert-puskázásokat szüntesse meg, amelyek az éneklő madarak pusztítását jelentik. Örömmel jelenthetem az igen t. Közgyűlésnek, hogy e megkeresésekre a főkapitányi hivatal a legerélyesebb rendelkezéseket adta ki a rendőrlégénységnek és első sorban ennek is nagy része van abban, hogy ha teljesen nem is szűnt meg az állatkinzás és madárpusztítás, de nagy mértékben csökkent,

Választmányunk nagy buzgalommal terjesztette a kiválóan szerkesztett és az állatvédelem eszméjének terjesztésére igen alkalmas „Gyermek Naptárt“, amelyből a tanulók között 3000 darabot hozott forgalomba; fokozottabb mértékben gyarapította a Madárvédő Liga tagjainak számát, amely 4500-ra emelkedett és rendelkezésre bocsátotta a madarak és fák napjának megünneplésére vonatkozó utmutató könyvet, amely a szükséges tudnivalókat tárgyalja és tartalmazza.

Választmányunk megkereste úgy a helyi hatóságot, mint a szomszédos községek előljáróságát, hogy tegye közhírré a lakosság között, miszerint a téli idő beálltával a lovaknál a nyári patkót téli patkóval cserélik fel, hogy ne következék be az az eset, mi már a múltban igen gyakran megtörtént, hogy városunk sikos aszfalt-utain a lovak megcsuszta, lábaikat kitörték és így pusztultak el.

Választmányunk megkereste hatóságunkat, hogy a Rudolf-tér aszfaltozása alkalmával egy víz-kifolyót állítson fel, hogy a piac alkalmával odahajtott lovakat megvitathassák. E fontos állatvédelmi kérelmünket a város hatósága teljesítette.

Az első magyar fészekodu-gyár megkeresésére választmányunk felkérte Ottovay Károly jőnevű vaskereskedőt, hogy madárvédelmi eszközöket, pl. fészekodu, etető, madárkalács stb. bizományi raktáron tartson és árusítson el; ezzel alkalmat akarunk adni a nagyközönségnek, hogy a beszerzendő madárvédelmi eszközöket gyorsan és kényelmesen szerezhessek be.

Az országos központtól kértünk 120 drb „Ne kinezd az állatokat“ című falragaszt, amelyeket iskolák, hivatalok és kaszárnyák folyosóin helyeztünk el. Választmányunk foglalkozott egy mentőkocsi beszerzésének és egy állatkórház felállításának eszméjével is; ezeket állandóan napirenden tartja és mindent elkövet, hogy minél hamarabb megvalósíttassanak.

Választmányunk az állatvédelmi eszmék minél nagyobb elterjedésére elhatározta, hogy a tél folyamán egy igen vonzó műsorral, madárvédelmi délutánt rendez. Ennek megvalósításán dolgozik a rendezésre kiküldött bizottság.

Választmányunk, hogy a maga elé kitűzött humánus célokat minél nagyobb mértékben megvalósíthassa, megkereste városunk hatóságát, hogy egyesületünket 200 K. segélyben részesítse; a város törvényhatósága méltányolva egyesületünk közhasznú és messzekiható tevékenységét, a kért 200 koronát egyhangulag hozott határozattal megadta.

Választmányunk különös gondot fordított az állatkinzások megakadályozására, miért is az állatkinzókat

minden egyes esetben a kihágási bíróságnál feljelentette. Ilyen feljelentést 43 esetben tett, amelyeknél az állatkinzókat a kihágási bíró mindenkor szigorúan büntette meg.

S hogy e szigorú büntetések mennyire jogosak és szükségesek, semmivel sem igazolható jobban, mint azzal a kimutatással, amelyet a rendőrfőkapitányhelyettes bocsátott rendelkezésünkre s amelyben a kinzás neme, az ítélet mértéke, végrehajtása van feltüntetve.

Az ember lelkét elszomorító e kijelentésnek beigazolására, a fentjelzett kimutatásból csak egy esetet említek fel: egy kocsis a teheről kimerült lovak alá szalmát gyujtott.

Ez a minden nemesebb és jobb érzésből kivetkőzött ember szívetfacsaró cselekedete — amelyért kapott 8 napi elzárást és 200 K. pénzbüntetést — is azt igazolja és bizonyítja, hogy egyesületünkre s ennek működésére nagy szükség van. Az ilyen s ehhez hasonló esetek kell, hogy még jobban lelkesítsenek bennünket a további munkában, mert hiszen még sok eldurvult lelket kell megnevesítenünk s céljainknak megnyernünk.

Egyesületünk pénzbeli jutalmat is adott azon rendőröknek, akik az állatkinzásokat megakadályozták s akik az állatkinzókat feljelentették. Tíz-tíz koronás arannyal jutalmaztattak: Bánfy Sámuel, Gyapjas Sándor. Pap István rendőrlégények és Szécsény Miklós őrsvezető, akik a legtöbb feljelentést tették.

Egyesületünk az elmúlt egyesületi évben 46 egyesületi taggal gyarapodott, ami munkálkodásunk fokozását is jelenti.

Választmányunk a tél folyamán is gondolt az éhező madárkákra és városunk több terein, sétahelyein felállított madáretetőkön eleséggel látta el madarainkat.

Ez a dicsekvés nélkül mondható, itt röviden elősorolt működés és munkásság az Országos Egyesület teljes elismerését vívta ki, amiért is egyesületünknek hálás köszönetét és teljes elismerését írásban is kifejezte.

Egyesületünk munkássága még nagyobb körbe is eljutott, amennyiben Nagykárolyban megalakítandó „állatvédő-egyesületnél“ szükséges utbaigazításokat, tanácsokat, alapszabály-tervezetet nem a hozzájuk közelebb eső fiókegyesületektől kértek, hanem tőlünk, amelyeket mi a legnagyobb készséggel meg is adtunk.

Ez elismerésre méltó működés a választmány munkálkodása mellett első sorban egyesületünk lelkes, fáradságot nem ismerő elnökének tudható be, aki követve nemes lelkének igaz sugallatát, mindenkor minden alkalmat felhasznál arra nézve, hogy a közgazdaságilag annyira fontos állatvédelem eszméjét minél szélesebb körben terjessze és a szegény állatokat a legkisebb kinzástól is megóvja. Az ő kitartása, ernyedetlen munkássága nyomán igyekszik haladni egyesületünk vezetősége és választmánya, hogy a magunk elé kitűzött célokat elérhessük.

Hálatelt szívvel kell még megemlékezni az Országos Központtól, városunk érdemes polgármesteréről, főkapitányáról és a főkapitány helyetteséről, továbbá Back Bernát és fiairól, Ottavay Károlyról, akik egyesületünket minden egyes alkalommal meleg szeretettel

vették körül és azt a legnagyobb támogatásban részesítették.

És most mielőtt titkári jelentésemet bevégezném, egy pillanatra meg kell hogy álljak annál a határkőnél, amelyre, ha szerényen is, de városunk állatvilágára vonatkozólag jelentőségteljesen van felírva e szám: 10.

Eppen 10 éve annak, hogy városunkban egy lelkes kis csapat kibontotta azt a zászlót, amelyre felírta e jeligét „Ne kinozd az állatokat“, egyesületté tömörült, hogy a kitűzött humanus célokat lehetőleg meg is valósíthassa. Hogy e 10 év alatt egyesületünknek az akadályok egész sorozatával hogyan kellett megküzdeni, hogy a megnemértés, a lekicsinylés mellett milyen nehéz volt előhaladni, lelkes társakat keresni, arról most a 10 éves jubiláris napon nem akarok megemlékezni; csak arra akarok rámutatni, hogy e 10 éves eredmények minden beszédnél szebben bizonyítják azt, amit igen kevés egyesület mondhat el magáról, ennek az egyesületnek meg kellett alakulnia.

A reánk következő újabb 10 esztendőben is bizonyára olyan eredményes működést és munkásságot fejt ki ez az egyesület, hogy erről mindazok, akik egyesületünk működését tárgyilagosan és igazságosan fogják megbírálani, a legteljesebb elismeréssel fognak megemlékezni.

Titkári jelentésemet azzal végzem, hogy ez óhajomat az ég engedje teljesezésbe menni.

Kecskeméti Állatvédő Egyesület 1912 március 4-én tartott közgyűléséről.

Jelen voltak: Szegedy György, Kerekes József, Szakács Ödön, Györfly Balázs, Falta Irén, Vasváry Ida, Balogh Dénes, Marton Sándor, Katona Mihály, Tóth Zsigmond, Baktay Albertné, Bérczi József, Koczó Sándor, Forró Lajos, Kiss Gellért, Domokos László, Riegl Emilné, Orbán Nándor, Salamon Elek, Fazekas Ferenc, Eránusz Rózsa, Gönczy Gyula, ifj. Csomák Gábor, Szalay Emília egyesületi tagok, továbbá az érdeklődő közönségből és a tanuló ifjuságból számosan.

Elnök miután megállapítja, hogy a tagok határozatképes számban vannak jelen, üdvözlő szavakkal megnyitja a közgyűlést. Együttal javasolja, hogy a megállapított sorrenden némi változás legyen. Ugyanis célszerűnek látja, hogy csak a közgyűlés befejezése után tartassanak meg a meghívón föltüntetett felolvasások. Így az esetleg később érkező érdeklődők is végig hallgathatják.

A közgyűlés hozzájárul a javaslatához.

Kerekes József egyleti titkár felolvassa a jelen jegyzőkönyvhöz mellékelte titkári jelentését, melyből kitűnik, hogy egyesületünk a lefolyt évben mily sikeresen munkálkodott, különösen a madárvédelem terén.

A közgyűlés tudomásul veszi.

Ifj. Csomák Gábor egyleti pénztáros előterjeszti pénztári jelentését, mely szerint az egyesület bevétele a lefolyt évben 900.85 kor. volt, kiadása 187.90 kor. Jelenti továbbá, hogy a számvizsgáló bizottság e számadást átvizsgálta, rendben találta s a választmány a fölmentést megadását javasolja.

Jóváhagyólag tudomásul veszi a közgyűlés s a pénztárosnak a fölmentést megadja.

Kerekes József egyleti titkár bemutatja a jövő évre szóló költségeloirányzatot, melyet a választmány elfogadásra ajánl. Helyeslőleg tudomásul vetetik s a költségvetés e közgyűlés jegyzőkönyvéhez mellékeltetik.

Elnök fölkéri a jegyzőkönyv hitelesítésére Vasváry Ida, Györfly Balázs és Forró Lajos egyesületi tagokat. Ezzel a közgyűlést bezárja és fölkéri Kerekes Irén urhölgyet és Forró Lajos urat előadásuk megtartására.

Kerekes Irénke vetített képekkel kísérve olvasta föl „A csicsergő ingyen munkásokról“ szóló dolgozatát, melynek ugy tanulságos tartalmával, mint kedves előadásával mindvégig lekötötte a hallgatók érdeklődését és sok vonzó példával hozta közelebb a jelen voltak szívéhez hazánk hasznos madárkáját. Előadásáért a közgyűlés egyhangulag köszönetet mond.

Györfly Balázs indítványára elnök a közgyűlést újból megnyitja, hogy így mind a két előadás a közgyűlés keretében jegyzőkönyvünkben is megörökíttessék.

Forró Lajos közvágóhídi igazgató „Házi állataink egészségéről“ szóló urániai felolvasás nyomán értekezett, szintén vetített képekkel kísérve. Igen tanulságos módon ismertette házi állataink lakását, táplálékát, helyes ápolását s a betegségeket, amelyektől okszerű módon megóvhatjuk őket. Értékes fejtegetéseiért elnök a közgyűlés nevében köszönetet mond.

Ezután elnök megköszönve az érdeklődő közönség részvételét, a közgyűlést bezárja.

Szegedy György egyl. elnök. Szalay Emília egyl. h. jegyző. Hitelesítettett: Vasváry Ida, Forró Lajos, Györfly Balázs.

A Soproni Állatvédő Egyesület 1912. évi március hó 12-én tartotta, ez idei rendes közgyűlését.

I. Elnök üdvözlöi a megjelenteket, a jegyzőkönyv hitelesítésére kijelöli Gerencsér József és ifj. Zwinz Károly urakat.

Elnök megemlékszik az elhalálozás folytán elvesztett következő tagokról és felkéri a jelenlévőket, hogy felkelés által adjanak kifejezést az egyesület részvételének.

Elhaltak: 1910. illetve 1911-ben dr. Ajkay Endre, dr. Beck Gusztáv, Deutsch Nep. János, Neuberger Sándor, Tetzler Ernő, id. Fendt Károly, Sándorffy Antal és Schneider Márton urak és Simon Aranka urhölgy.

A jelenlévők felkelés által adtak kifejezést az egyesület részvételének.

II. A számvizsgáló bizottság tagjaiul 1912-re meglette választva: 1. Kár József, 2. Kheim Samu és 3. Seidl Samu urak.

III. Első titkár előadja az egyesület múlt évi működésének sommázatát. Ez részletesen már megjelent az „Állatvédelem“ című folyóiratban.

Ugy amint a megelőző, a lefolyt évben is szellemi és gyakorlati téren folytattuk működésünket.

a) Tartottunk a rendes közgyűlésen kívül két választmányi gyűlést.

b) Előfizettünk a tagok, illetve vidéki tagcsoportjaink számára az „Állatvédelem“ folyóiratnak 256 példányára.

c) Kaptunk ingyen az O. Á. V. E.-től 50 darab odu-használati utasítást, 10 darab „Állatvédők törvénykönyvét“ egybekötve „Az ember és a kutya“ című

könyvnek 1—1 példányával és 40 darab „Állatvédelmi falitáblát” iskolák számára.

d) Az „Állatvédelmi Világszövetségtől” (Ilyen hazánkban nem létezik. Szerk.) kaptunk ingyen 100 drb „A ló kérelme gazdájához” című röpiratot. Kiosztottuk ezeket itteni 3 szállító, 20 bérkocsi-tulajdonos és 29 más fuvaros között, az alkalmazottaik számára is. Küldtünk 7—7 példányt a kismartoni és savanyukuti csoportunknak is.

e) Beküldtünk az „Állatvédelem” szerkesztőségéhez közléseket gyűléseink, illetve az egyesületünk munkálkodásáról és más állat-, illetve madárvédelmi cikkeket.

Négy helyi lapnak pedig három izben szintén ilyen cikkeket.

f) Kiosztottunk ingyen 12 soproni tanintézet között 32 állatvédelmi falitáblát és 4—4 darab ilyent a kismartoni és savanyukuti csoportvezetők által az ottani iskolák között.

g) Winkler Ágoston itteni fegyintézetit tanító kapott 34 drb ingyenes fészkek-odut, melyeknek árát megfizette az O. Á. V. E.

h) Aadtunk karácsonyi ajándékul a Siketnémák Tanintézete és a Széchenyi-szeretetház növendékeinek 50—50 és a Mária-Josephinum növendékeinek 10 drb gyermeknaptárt.

i) A m. kir. Ornithologiai Központnak megküldtük a közlést madárvédelmi telepeink múlt évi eredményéről.

Eszerint a soproni telepeinken egyesületünk részéről ingyen alkalmazott 256 fészekodu közül, a gondozók jelentései szerint, 81-ben fészkelte széncinege, 33-ban kékcinege, 14-ben nyaktekeres, 20-ban légykapó, 28-ban rozsdafarku, 13-ban fakusz, 13-ban másféle cinkék, 5-ben kis fakopáncs, 10-ben más hasznos madár és 39-ben veréb; tehát 217-ben fészkelte hasznos madár.

j) A gyermeknaptár terjesztése érdekében megtettünk mindent, amit tehattunk a sajtó útján és indítványoztuk az O. Á. V. E.-nél, hogy az Eötvös-alapnak kezeljék a rendelő iskoláknak engedje át, akkor az eredmény talán még kedvezőbb lenne.

A városi tanács rendelt 200 drb gyermeknaptárt szegény tanulók számára.

k) A Wárisch erdészlak melletti madáretető-kunyhó el lett látva köröskörül lécekkel úgy, hogy abba szajkók es más oda nem való madarak be ne mehessenek.

A kunyhó és az ott levő kisebb etető-asztalok és a Deák-téren levő 11 darab etetőasztal kijavítottak.

l) Szép munkálkodást fejtett ki, különösen a madárvédelem terén kismartoni és savanyukuti csoportunk; annak megfelelő volt az eredménye is. Szépen szaporodtak ott a hasznos madarak.

m) A madarak megvédése érdekében illetékes helyen három feljelentést tettünk.

Állatkinzások a lefolyt évben egyesületünknel nem lettek feljelentve.

n) Alkalmaztunk az Erzsébet-ligetben 20 darab új fészkekodut.

o) Létesítettük itt az I. m. fészekodu-gyárnak (Debrecen „Margitfürdő”) egy bizományi raktárát, mert így az odvakat és egyéb madárvédelmi gyártmányokat

bérmentesen küldve kapjuk és ennek folytán a vevők nálunk is avval olcsóbban kaphatják azokat.

p) Az itteni madárvédelmi telepeinken alkalmazott két nagy etető-kunyhót és 28 etető-asztalt télen elláttuk madáreledellel.

Télen számos különféle madár látogatta azokat. Az etető-kunyhók tetője alatt lévő karzatokat és az odvakat is menhelyül keresték fel a madarak úgy télen, mint máskor is, ha zord volt az időjárás.

Megjelentek ott természetesen ragadozóállatok is, t. i. macskák, szajkók, varjak és karvalyok.

Az „Aquila” 1911. kötetében megjelent közlés szerint egész országunkban csak öt helyen volt kiváló eredménye a madárvédelemnek. Ezek között Sopron is fel van tüntetve.

Wárisch-telepünkről Muck Endre ur még a következőket közli:

Az etető-kunyhónak lécekkel való ellátása nagyon célszerűnek mutatkozott. A kis madarakat nem háborgathatták a szajkók és más rabló madarak és ennek folytán számosabban látogatták a kunyhót a kis madarak, mint a megelőző telek alkalmával.

A „Harkai-Fensikon” 1910. és 1911-ben összesen 90 drb különféle fát ültettek a tanulók, illetve csoportuk.

A kismartoni telepünket illetőleg Nyomárkay László csoportvezető ur a következőket közli:

Alkalmazva van 54 odu, e közül 39-ben fészkelte hasznos madár, a többiben veréb.

Megelőzőleg csak 7 oduban fészkelte hasznos madár, de amióta egy embere a verebeket az odvaknál lelővi és a verébfészkeket az odvakból kiveszi, azóta kevesebb odut foglalnak el a verebek.

Etetőasztal 6 van felállítva. Látogatta télen sok különféle madár.

A macskák és tudatlan gyermekeken kívül sok kárt tettek a madarakban suhancok, akik lépvezzőkkel fogdosták azokat. (Megjegyezzük itt, hogy ezeket illetőleg lépéseket fogunk tenni illetékes helyen).

Nagy szolgálatot tett ügyünknek Hollós Adolf ottani rendőrőrmester. Mindenféle kellemetlenséggel szembeszállva, irgalmatlanul üldöz minden állatkinzást.

Az iskolákban Kapiller Ferenc főtanító és Tinhof György osztálytanító urak kedveltették meg a tanulókkal a madárvédelmet.

Savanyukuti csoportunk, illetve telepünk vezetője Galambos Ferenc a következőket közli:

Ott 140 darab fészekodu van alkalmazva.

Különösen szaporodtak a különféle cinkék és a rigók. Mióta a csoport működik, szembetűnően szaporodtak a madarak.

Etetőasztal 10 van felállítva. Télen sok cinke és más madár látogatta azokat.

A madarak a közönség részéről is nagy védelemben részesülnek.

A rabló állatokat a vadászattulajdonosnak két vadőre szorgalmasan pusztítja.

Az orsz. ifjusági madárvédő-ligának 70 tanuló a tagja.

Állatkinzást nem vett észre.

A lakompaki csoportunk vezetője, Wurdits Pál

közli, hogy ott 20 odu van alkalmazva. 19-ben hasznos madár. Etető-asztal 7 van felállítva, látogatta ezeket télen sok madár, különösen cinke.

A *sopronkereszturi* pedig közli, hogy ott 8 alkalmazott odu közül csak egyben fészkeltek cinke és négyben veréb. Három tehát üresen maradt.

Miután ott az odvak valószínűleg nincsenek helyesen alkalmazva, figyelmeztetni fogjuk erre és neki egy oduhasználati utasítást küldeni.

Csoportvezető ott: Hiltz József ur.

Vannak megyénkben még több helyen is kisebb madárvédelmi telepeink.

g) Megemlíteni akarjuk még a következőket:

A „Deák“-téren és az „Erzsébet“-ligetben a madarak etetését végző park-őrök tavaly is részesültek a szokásos díjazásban.

1911-ben 11 rendőr összesen 19 állatkinzási esetet jelentett fel. Ezek közül 5 rendőr 6—6 korona és a többi 6 pedig 1—1 korona összegű díjazásban részesült.

Két soproni rendőr is jelentett fel állatkinzót.

r) Mint új alapító-tagok beléptek: Döry-Horváth Miklósné urnő (Mihályiban) és a Félszerfalvi Cukorgyár (Hartig és Rothermann) 50—50 korona összeggel. Ezen összegek az alapszabályoknak megfelelően, gyümölcsözőleg el lettek helyezve az itteni Takaré- és Kölcson-Egyletnél.

Belépett még kilenc új rendes tag és egy adományozó: a Soproni Takarékpénztár: öt koronával.

s) Szövetségünk végrehajtó bizottságában és ennek naggyűlésén egyesületünk a múlt évben is Grimm Gusztáv és Monostori Károly urak, tiszteletbeli tagjaink képviselték.

t) Gyűjteményárunk áll 88 darabból, összes eredeti értéke 370 K 40 f.

Könyvtárunk szaporodott 7 magyar és 8 német művel, melynek összes eredeti értéke 722 K 20 f.

u) Egyesületünk meg lett hiva a turini (olasz) nemzetközi állatvédelmi kongresszusra (1911 okt. 12—15) és a londoni nemzetközi humánus kongresszusra (1912 június).

Az elsőn képviselte szövetségünket Chernel István és Földi János miniszteri tanácsos.

Erre vonatkozó közlés megjelent az „Állatvédelemben.“

Hogy a másikon képviselve lesz-e szövetségünk, azt még nem tudjuk.

v) A lefolyt évben veszített egyesületünk az 1910-iki tagok közül 5-öt elhalálozás, 3-at elköltözés és 4-et kilépés folytán, összesen 12-öt.

Nyert 2 alapító-, 9 rendes tagot és 1 adományozót, tehát veszített 3 rendes tagot.

Vidéki rendes tagok közül veszített hatot.

Volt 1911-ben 16 alapító, 220 soproni és 54 vidéki, összesen 274 rendes tagja és egy adakozója.

Vidéki tagcsoportja volt négy: Kismartonban 25, Lakompakon 3, Savanyukuton 9, Sopronkeresztúron 4 rendes taggal.

w) El lett intézve 1911-ben 221 ügydarab.

Bevégezte ezennel egyesületünk madárvédelmi működésének 14-ik és mint állatvédő egyesület munkálkodásának 12. évét.

IV. Első titkár felolvassa az egyesület múlt évi vagyonskimutatását.

Eszerint az összes vagyona (csak ingó) 3.060 K 45 fillért és különféle tárgyak eredeti értékét teszi ki.

(A kimutatás az irattárban 55—1912. szám alatt van elhelyezve.)

Abban feltüntetve nincsenek az itteni madárvédelmi telepeken általa alkalmazott: két nagy madáretető-kunyhó, 35 etetőasztal és 276 madárfészekodu, melyek jelenleg még jókarban, de az időjárás befolyásának kitéve vannak. Az ezeken kívül még több éven át alkalmazva voltak már hasznavehetetlenekké váltak.

V. Első titkár felolvassa az egyesület 1912. évi költségvetését, mely 673 K 85 f bevételt és 535 K kiadást tüntet fel; így előre nem látott kiadásokra 138 K 85 f marad.

A közgyűlés ezt helyben hagyta és köszönettel tudomásul vette a többi előadottakat is.

(A költségvetés az irattárban, 85—1912. szám alatt van elhelyezve.)

VI. Pénztáros előadja a múlt évi zárszámadást, mely szerint a bevételek 775 K 70 f-t és a kiadások 691 K 71 f-t tettek ki. Eszerint a készpénzmaradvány 83 K 99 f.

A számadást a számvizsgáló bizottság mindenben helyesnek találta és előtálalta a pénztárnál még meglevő 18 drb odut és 35 drb egyesületi jelvényt is, mint készletet.

(A számadás az irattárban 92—1912. szám alatt van elhelyezve.)

A közgyűlés megadta a felmentvényt és kifejezte a pénztáros urnak köszönetét.

VII. A gyűjtemény és könyvtár öre beszámol a könyvtár múlt évi állapotáról. Van abban 103 magyar és 88 német, összesen 191 kötet, melyeknek eredeti értéke 722 K 20 f.

A közgyűlés a jelentést köszönettel tudomásul vette.

VIII. Az egyhangulag történt választások eredménye a következő volt: *Tisztikár*: Kajaba Lajos elnök, Hatvan Ferenc és dr. Heimler Károly alelnökök, Krump Miklós első titkár, Eigner István másodtitkár, Gyengő Pál pénztáros, dr. Prosswimmer Sándor ügyész.

A *védnökséget* illetőleg nem lehetett határozatot hozni.

Férfiválasztmány: Blaschek Vilmos, Coriáry Béla, Derszib Károly, Fangh Dezső, Gerencsér József, Hajnal Endre, Hild Lipót, László Károly, Leitner Ferenc, Lehner Mihály, Reich Károly, Schaffer József, Stengl Antal, Szalay Péter, Szabó-Jilek Ferenc, Spiess Antal, Szemes Zoltán, Tinhof Pál, Wachtel Frigyes és Wrchowszky Henrik. *Hölgyválasztmány*: Miután a hölgyek a választmányi gyűléseken sohasem jelentek meg, a közgyűlés eltekintett a hölgyválasztmány megválasztásától.

IX. *Indítványok*: A kismartoni csoport vezetője: Nyomárkay László ur írásban indítványozza, hogy az ottani rendőrőrmester, Hollós Adolf, kitüntetésben részesítsék. Hollós az egyedüli ember Kismartonban, aki mindenféle kellemtelenséggel szembeállva, irgalmatlanul üldöz minden állatkinzást.

megalakult á. v. e. alakuló közgyűlésén foltozást tartott, ezenkívül befolyt a debreceni egyesület megalapozásába is személyesen. A berlini madártani és a wieni vadászati nemzetközi kongresszusok után ugyancsak személyesen részt vett nejevel, az egyesület elnökével a múlt év októberében Torinóban tartott nemzetk. állatvédő kongresszuson s itt az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz.-ét, valamint a K. Á. V. E.-t képviselte. A nemzetközi madárvédelem érdekében tett indítványát a kongresszus egyhanguan elfogadta. Megjegyezte ennek kapcsán az elnök, hogy a Berlinben a madártani kongresszuson alakult „Nemzetközi Madárvédő Bizottság”, melynek tagjává Magyarország részéről megválasztott, megalakulása óta már kidolgozott egy memorandumot a különböző államokhoz intézendő és a madárvédelmet tárgyozó kérvény ügyében, melyet betekintésre szétküldött tagjainak.

Az ügyforgalom 136 ügyiratot tett ki, nem számítva a különböző magánlevelet, mit iktatás nélkül irtunk a tudakozódóknak.

A tagok száma: 7 tiszteleti, 13 alapító, 5 család- és 101 rendes tag, összesen 126. A tagok állománya — elköltözés és halál miatt — megfogyott és ez okból az elnök melegen kéri a közgyűlést, hogy új tagok toborzására erélyesen törekedjenek a régi tagok.

A pénztáros jelentése szerint a pénztári készlet 920 K 87 f. A számadásokat a közgyűlés tudomásul vette s a felmentvényt megadta.

A tisztikar közfelkiáltással újabb három évre megválasztatván, a hiányzó póttagok helye *Köszegi József* és *Nagy Adorján*nal töltené be, *Freyler Lajos* szép beszéddel fejezte ki köszönetét a közgyűlés nevében az elnök és tisztikar munkálkodásáért, mire az elnök megköszönvén a maga és tisztársai nevében a bizalom újabb jelét, bezárta a közgyűlést.

TARTALOM: Meghívó. — Felhívás az 1913. évi „Gyermek Naptár“-baszánt közlemények írására és beküldésére. — A Temesvári Á. V. E. üdvözlő irata az O. Á. V. E.-hez. *Egyesületi és szövetségi hírek:* Az O. Á. V. E. választmánya és a M. Á. V. E. Sz. végrehajtó bizotts. ülése. — A győri állat-

Országos Állatvédő Egyesület. Az 1913. évi *Gyermeknap*tár tárgyában az egyesület elnöke értekezletet hívott össze március 26-ára, melyen az állandó szerkesztő-bizottság tagjai, K. Nagy Sándor elnök, Selymessy Ferenc, Fodor Árpád és Monostori Károly, továbbá Grimm Gusztáv, Häsler Károly, dr. Stern Adolf és Gonda János jelentek meg. Chernel István és dr. Lendl Adolf távolmaradásukat mentették ki. Az értekezlet a jövő évi *Gyermeknap*tár előkészítését érintő kérdéseket és a felmerült indítványokat tárgyalta és megállapította a naptár anyagának érdekében a tanító-sághoz intézendő felhívás szövegét, a naptár terjesztésének módozatait és elhatározta, hogy a jövő évi naptár első kiadása 150,000 példányban készíttessék el. (L. Felhívás „Gyermek-Naptár“-ba szánt közlemények írására.)

HIREK.

Személyi hir. Mint lapunk múlt számában érintve volt, a „Székesfehérvári és Fejérmegyei Madár- és Állatvédő Egyesület“ idei közgyűlésén Máday Izidor urat, az O. Á. V. E. elnökét és Herman Ottó urat, a m. kir. ornithologiai központ igazgatóját, diszelnökké egyhangulag és lelkesedéssel megválasztották.

Az Országos Állatvédő Egyesület céljaira adakozott március hóban: Prónay Sándorné 20 koronát.

Az Országos Ifjúsági Madárvédő Ligába március hónapban belépett 855 tag.

O. Á. V. E. új rendes tagok: Bekény Zoltán cs. és kir. kamarás, Dorogsághy Dezső min. segédtitk., dr. Horváth Tibor min. segédfoglalmazó, Bekény Sándor, az Agrár-bank tisztviselője, Raics Nada urhölgy, Sobel Léni, Kisfaludi-Lipthay Mariska.

Szerkeszti MONOSTORI KÁROLY kir. tanácsos, főiskolai nyugd. tanár, egyesületi főtítkár, felelős szerkesztő.

madárvédő-egylet alakuló közgyűlése. — A Sárosvármegyei Á.- és M.-védő E. közgyűlése. — A Temesvári Á. V. E. közgyűlése. — A Szegeci Á. V. E. közgyűlése. — Kecskeméti Á. V. E. közgyűlése. — A Soproni Á. V. E. közgyűlése. — A „Köszegi Á. V. E.“ választmányi ülése. — *Hírek.*

Az Országos Állatvédő Egyesület

helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

BENEDEK ELEK, TURI M. ISTVÁN, PÓSA LAJOS, FÖLDES GÉZA. Elbeszélések az állatvilág köréből. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 kor. helyett 1 kor.

B. BÜTTNER LINA. Szabadság földön, égen! Elbeszélés az ifjúság számára. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 3 kor. helyett 2 kor.

CHERNEL ISTVÁN. Az okszerű madárvédelem eszközei. Ára 30 fill.

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Ára 1 kor.

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Az állatvédelem fontossága az emberiség művelődésének szempontjából. Ára 20 fill.

MÁDAY IZIDOR. Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 1 kor.

Ugyanaz, német fordításban. Ára 1 kor.

MÁDAY-CHERNEL. Madárvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 3 kor.

MONOSTORI KÁROLY. Lógondozás. Ára 60 fill.

K. NAGY SÁNDOR. Az ember és a kutya. Védekezés a veszettség ellen. 3-ik kiadás. Ára 1 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Ne bántsát az állatot! Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Ára 3 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Állatvédők törvénykönyve. Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. 4-ik bővített kiadás. Ára 2 kor.

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
 ≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ“ NEK KÖZLÖNYE ≡
 BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel
 kérjük is
 Megjelenik egyszer havonként
 Előfizetési ára 1 évre 2 korona

A földmivelésügyi miniszter ur és a székesfővárosi helyi állatvédelem.

Az Országos Állatvédő Egyesület tudvalevőleg kérte a székesfőváros tanácsát, hogy a helyi állatvédő állapotok javítása érdekében, az államrendőrség főkapitányának közbenjöttével és az egyesület meghallgatásával értekezletet hívjon egybe. Az egyesület kérelmére a földmivelésügyi miniszter ur 1912. évi április hó 21-én 17516/XI. 3. 1912. szám alatt Budapest székesfőváros t. tanácsához a következő leiratot intézte:

Az Országos Állatvédő Egyesületnek folyó évi február hó 14-én 184. szám alatt hozzám intézett felterjesztéséből arról értesültem, hogy az egyesület mult évi december hó 28-án 23. szám alatt kelt előterjesztésével a t. tanácsot arra kérte, hogy a közigazgatás, az államrendőrség és az állatvédő egyesület képviselőiből értekezlet egybehívását szíveskedjék kezdeményezni az állatvédelem javítása érdekében megfelelő szabályrendelet-tervezet kidolgozása végett. Egyidejűleg csatolta az általa evégből készített ama javaslatot, melyet az értekezlet tárgyalásainak alapjául szánt.

Utalással az állatvédelem sérelmei és orvoslása tárgyában ez évi február hó 1-én 887. eln. szám alatt kiadott rendeletemre és szem előtt tartva az állatvédelemnek ugy társadalmi, mint közgazdasági szempontból egyaránt fontos érdekeit, az állatvédelem terén kiváló buzgalommal tevékenykedő Országos Állatvédő Egyesület ezen eszméjét a magam részéről is melegen ajánlom a t. tanács szíves figyelmébe, megjegyezvén, hogy az üdvös cél érdekében az értekezleten magamat képviseltetni is hajlandó vagyok.

Ehez képest kérem, szíveskedjék az értekezlet helyét és idejét velem közölni. Gróf Serényi s. k.

A budapesti állatkert.

Mikorra folyóiratunk jelen száma tisztelt olvasóink kezébe kerül, a budapesti új állatkert kapui megnyílnak a közönség előtt.

Az állatkerteket az állatvédők azok közé az intézmények közé sorozzák, melyek az ügy érdekeivel ellentétben állanak, mint pl. az állatseregletek, a cirkuszok stb., melyek az állatokat szabadságuktól és természetes életviszonyaiktól megfosztják. Az újabb időben az állat-

tertek berendezése körül egy teljesen új rendszer érvényesül, mely Hagenbeck, a híres német állatkereskedő nevéhez van fűzve és mely abból áll, hogy az állatoknak minél szabadabb mozgást engednek oly környezetben, mely a lehetőségig hű mása az állat természetes otthonának.

Ez új rendszer alkalmazása kivetkőztette az állatkerteket az eddigi vasketreces, állatseregletszerű jellegből és azokból természetrajzi tanulmányra irányuló intézményeket teremtett. Önként érthető, hogy ennek az iránynak alkalmazása a természet minden ágazatába nyúló tudást, megfigyelést, a térben való bőkezűséget és a környezet kialakításában jelentékeny anyagi áldozatokat igényel.

Mindezek a tényezők teljes mértékben érvényesültek az új budapesti állatkertnél, mely szintén az új, tudományos iránynak hódol és melyet a székesfőváros elismerésre méltó anyagi áldozattal, kiváló szakemberek munkájának támogatásával létesített.

Az Országos Állatvédő Egyesület dr. Lendl Adolfnak, az állatkert igazgatójának, a budapesti állatkertről szóló rövid ismertetését külön lenyomatban is kiadta és a füzetkét lapunk olvasóinak kívánatra díj nélkül megküldi.

A természetbarát és állatkedvelő örömmel fogja szemlélni itt az állatokat, melyek látszólag teljesen szabadon járnak-kelnek egy természetű, mondhatni művészetileg is szép milieu-ben.

De az állatvédő már rövid megfigyelés után is csakhamar fogja tapasztalni azt, hogy az állatok körül alkalmazott egyének mind arra vannak ugyszólván „beállítva“, hogy az állatokkal nem csak hogy ember-ségesen bánjanak, de azokat szelidekké, kezesekké tegyék következetes, türelmes, okos érintkezés útján. Volt alkalom tapasztalni, hogy az állatok őrei és ápolói bizonyos ambíciót helyeznek abba, hogy jó magyar nevekkal elnevezett állataik az első szóra megértsek, mit kívánnak tőlük és hajtsanak a jó szóra.

És ez az a pont, mely jelen sorok írására sarkalt. Az a szép, idillikusnak mondható viszony, melyet a humánus vezetőség a budapesti állatkertben ember és állat közt inaugurált, csak úgy és akkor tartható fenn és fejleszhető, ha a közönség valódi műveltséggel tartózkodik az állatok ingerlésétől, bántalmazásától!

Itt nyílik szép és hálás alkalom arra, hogy az Országos Állatvédő Egyesület tagjai állatvédő misszió-